

Agressions i discriminacions de particulars

En aquest apartat hem recollit els 56 casos treballats durant l'any 2008 a l'Oficina d'Informació i Denúncies (OID) que fan referència a problemes entre particulars, ja siguin de caràcter veïnal, o en qualsevol a altre espai de convivència ja sigui públic o privat. Més de la meitat de casos recollits en aquest bloc (53,6%) fan referència a problemes de convivència entre veïns on hi ha un component de discriminació xenòfoba que s'expressen en forma d'assetjament, insults i fins i tot en algun cas danys i agressions. En aquest apartat també es recullen les agressions o discriminacions produïdes al carrer (21,4%), les produïdes en l'entorn laboral, per companys de feina (7,1%) i les produïdes en locals d'oci o serveis, sempre per part de particulars (14,3%).

Les denúncies d'agressions i discriminacions entre particulars representen un 25% del total de casos treballats des de l'OID. Aquest any 2008 aquest bloc, juntament amb el bloc de serveis, han estat els bolcs amb més nombre de denúncies treballades. Aquesta tendència a ser un dels blocs amb més nombre de denúncies es va iniciar l'any 2006 i sembla que es manté.

Les agressions i discriminacions sofertes en els espais de convivència i recollides en aquest bloc, com som les que es donen entre veïns i companys de feina, tenen unes característiques i complexitat diferents a les sofertes al carrer o en un local o servei on no s'hi barreja el factor de la convivència. Les persones que pateixen vexacions per part de veïns o companys de feina sovint les aguanten durant un llarg període de temps per por a tenir problemes amb la resta de veïns o al lloc de treball. Es tracte de discriminacions normalment continuades i constants ja el factor de convivència entre agressor i agredit ho possibilita. S'acostumen a allargar en el temps i es produeix un increment progressiu de la tensió i l'agressivitat. Sovint les víctimes han mirat de buscar solucions al problema buscant el suport d'altres veïns, presidents o presidentes de la comunitat, serveis de mediació comunitaris, altres companys de feina, etc. També acostumen a existir denúncies, que tot s'hagin resolt favorablement, és a dir, condemnant a l'agressor, només fan que agreujar el conflicte, allunyar-lo d'una possible solució. Els casos que arriben a l'OID es poden trobar en qualsevol punt. A vegades en un inici, es a dir, és el primer insult o vexació sofert i es posen en contacte amb nosaltres per saber com actuar, o ja porten un temps patint la situació i comencen a estar desesperats. També durant aquest any 2008 hem ates algun cas que,

lamentablement, a diferència del que senyalàvem a la memòria de l'any passat on dèiem que no havíem tractat casos amb molta brutalitat, aquest any 2008 no ha estat així i com es pot veure en els casos recollits en aquesta memòria, aquests problemes poden arribar a contemplar greus amenaces y agressions que han estat a punt de costar la vida a alguna d'aquestes víctimes. L'experiència d'aquest any ens ha demostrat doncs que, si no es posa solució a aquests tipus de problemes el més aviat possible l'escalada de violència només fa que créixer, que el sistema tradicional de resoldre's els problemes, la denúncia penal, només fa que agreujar-los. Que la impunitat amb que els agressors actuen, per la por de les víctimes i la desídia de l'entorn fa que vagi incrementant la crueltat del tracte, i per últim que tot i que cada dia hi ha més programes i serveis públics i privats adreçats a la millora de la convivència encara estan molt lluny de ser suficients i per afrontar i resoldre aquests problemes.

En els casos on s'han produït agressions o amenaces greus hem considerat necessari posar una denúncia. En la resta de casos el treball de l'OID s'ha centrat en mirar de trobar una via de resolució alternativa, buscant persones de l'entorn de la víctima (altres veïns, president de l'escala, delegats sindicals, caps...) que puguin ajudar a generar un pont de diàleg entre l'agressor i la víctima, i actuant des de l'OID com a mediadors en la resolució, amb la finalitat de recuperar un espai de convivència pacífic i respectuós. En aquest punt també representa una feina important per l'OID sensibilitzar als responsables polítics en matèria de convivència en els casos veïnals, o als caps de les empreses en els casos entre companys de feina, sobre la necessitat d'avocar esforços quan el problema és incipient ja que es més fàcil de solucionar, quan encara està poc tens i poc enquistat, i perquè l'experiència ens demostra que el conflicte anirà a més.

Molt sovint com hem dit, els casos arriben ja amb una, o més, denúncies interposades, en aquests casos, sempre que és possible optem per col·laborar amb el Servei de Mediació i Reparació Penal del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

Una altre part molt important de treball de l'OID es la contenció emocional i el suport psicològic a les víctimes, important en qualsevol dels casos que tractem, però hem observat que el nivell de victimització de les persones que fa temps, en alguns casos anys, que pateixen aquestes situació de menystenien, és molt alt.

Es recullen també en aquest bloc les agressions o discriminacions sofertes al carrer, o en locals o serveis on no hi ha una relació de convivència entre els actors. Son casos, encara més que els anteriors, per exemplificar clarament el racisme social existent ja que la discriminació o agressió s'origina clarament per un prejudici contra l'altre persona, sense cap element més. Son casos de persones que son insultades o agredides per desconegut, o menystingudes per un client mentre estant treballant, etc. En aquest casos al no existir cap vincle entre les persones no pren sentit treballar per la creació del espai de convivència que abans anomenàvem però si que considerem que, en els casos on es possible, facilitar un espai pel diàleg entre aquestes dues persones, o més, ajudarà a restituir per una part el dany moral comés i possibilitarà un treball transformador en relació als prejudicis causants del fet. Sovint però moltes persones no estan disposades a participar en aquests procés, o de vegades els fets son massa greus com per imaginar, si més no actualment, un procés de mediació en garanties i per tant optem, en aquest casos per la via de la denúncia penal.

A nivell d'exemple, tot seguit us fem a mans cinc casos que ens ajudaran a comprendre la diversitat de les varietats resumides en tant que casos representatius de la conflictivitat entre particulars de l'any 2007.

Barcelona (Barcelonès). 2008. AGRESSIÓ ANUNCIADA PER PART D'UNS VEÏNS A UN JOVE D'ORIGEN EQUATORIÀ.

Expedient: 47/08

Nationalitat víctima: Equatoriana

Entrada:5/5/2008

Situació del cas: Obert

Descripció dels fets:

El Sr. V.D. estava celebrant amb el seu cunyat, el Sr. C.L. que feia un mes que havia arribat a Espanya y la festa va acabar de forma fatídica. El Sr. V.D. viu amb la seva germana, el seu cunyat i els dos fills d'aquests en un apartament de propietat. Anteriorment la seva germana havia rebut insults racistes i amenaces per part d'uns veïns a les quals no havien respost, també havien estat advertits per part d'altres veïns sobre l'actitud racista d'aquestes persones i fins i tot els havien explicat que els anteriors inquilins del pis havien marxat per aquest motiu.

Aquella tarda estaven escoltant musica i prenent alguna beguda. Els veïns els van advertir sobre el volum de la musica i ells la van baixar. A mitja tarda van baixar a comprar unes begudes al bar del costat i al tornar van tocar el porter automàtic perquè no portaven claus, probablement van trucar per error a un altre pis i això va desencadenar els incidents més greus. El Sr. C.L. va ser agredit al carrer per com a mínim dues persones, va rebre cops per tot el cos, l'agressió no va parar fins que una veïna es va interposar entre la víctima i els agressors. El Sr. V.D. va aconseguir entrar a l'edifici però quan estava al tercer pis es va trobar amb uns individus que li van començar a donar cops i cops de peu al cap, i finalment el van fer caure per la finestra del pati de llums.

Els Mossos d'esquadra van detenir a dues persones com a presumptes autors dels fets que actualment estan en llibertat condicional. En un primer moment però es va donar una situació inversemblant ja que els Mossos d'Esquadra van detenir al Sr. C.L. acusant-lo d'haver estat ell el que havia agredit i tirat per la finestra al seu cunyat ja que aquesta era la versió que sustentaven els veritables agressors, van arribar fins i tot a detenir-lo.

Com a conseqüència d'aquesta caiguda el Sr. V.D. va estar alguns dies en coma i es temia per la seva vida. Finalment es va recuperar però té greus lesions al maluc i al braç que li deixaran seqüeles importants. El Sr. V.D. encara està de baixa pendent d'algunes intervencions quirúrgiques i per tant no pot treballar ni aportar diners a la família. L'impacta emocional del fets va ser molt important i es veu a més a més agreujat pel fet de seguir tenint com a veïns a algun dels autors de les agressions. A més a més el Sr. V.D. ha de renovar properament el seu permís de residència i aquest incidents també podem portar complicacions en relació a aquest tràmit.

Seguiment:

Des de l'OiD agafem el cas i entomem la via judicial. Fem assessorament i seguiment en els temes socials que s'han derivat ja que la família s'ha de fer càrrec de les mateixes despeses que fins ara però sense l'aportació econòmica del sou del Sr. V.D. Per tal de mirar com gestionar això ens posem en contacte amb els Serveis Socials de Rubí que atenen a la germana del Sr. V.D per estudiar el cas. També entomen la part del necessari suport psicològic i derivem al Sr. V.D. a l'associació Exil. Fem també seguiment dels temes administratius en relació al permís de residència derivant al Sr. V.D. al CITE.

Resolució:

El procediment judicial segueix obert i es troba en fase d'instrucció. Malauradament , tot i la denúncia interposada, les amenaces y insults persisteixen. Els veïns els segueixen intimidant. Aquests nous incidents s'han notificat als Mossos d'Esquadra i a l'ajuntament, i estem tramitant la sol·licitud d'una possible ordre d'allunyament.

El Sr. V.D. va considerar finalment que no volia el suport psicològic. Pel que fa a la situació administrativa la renovació del permís de residència s'ha de gestionar al mes de febrer de 2009. En quant a l'assistència social, els serveis de l'Ajuntament van valorar que a la família no li pertoca cap de les ajudes establertes.

Barcelona (Barcelonès). 2008. LES CONSTANTS DENÚNCIES D'UNS VEÏNS VERS A UN DELS INQUILINS D'ORIGEN ESTRANGER ACABA ACONSEGUINT QUE AQUEST MARXI .

Expedient: 6/08

Nacionalitat víctima: Argentina

entrada:24/01/2008

Situació del cas: Tancat

Descripció dels fets:

El Sr. A.V. vivia des de maig de 2007 en un pis on va tenir problemes amb els veïns des de el primer dia. Quan va arribar al pis van fer una festa de benvinguda i els veïns van avisar a la policia pel soroll. Tot i que el Sr. A.V. va aclarir el tema amb els veïns des de a les hores cada cop que hi havia un mínim de soroll aquests avisaven a la policia. La relació es va anar degradant fins el dia 22 de gener un veí va amenaçar-lo i dirigir-li insults racistes, es va iniciar una discussió bastant forta. El Sr. A.V. va denunciar al veí i aquests també a ell.

Seguiment:

Des de l'OID assumim el cas, sol·licitem l'acumulació de les dues denúncies en un únic procés judicial i exercim la representació, en aquests marc, del Sr. A.V.

Entenem que el procés judicial no contribuirà a millorar la relació entre aquestes persones i valorem amb el Sr. A.V. la possibilitat de treballar el conflicte per via de la Mediació Penal.

Resolució:

El Sr. A.V. sol·licita la mediació penal. Aquests procés s'inicia però es veu aturat perquè l'altre part no hi vol participar.

Finalment se celebra el judici i la sentència resulta absolutòria per ambdues parts. El Sr. A.V. no vol recórrer la sentència ja que ja a decidit marxar del pis perquè no vol seguir convivint amb aquests veïns.

Barcelona (Barcelonès) 2008. UNA FAMÍLIA TOTALMENT DESEPERADA PER LES AMENACES I INSULTS RACISTES D'UNA VEÏNA.

Expedient: 76/08

Nacionalitat víctima: Rumana

Entrada:24/07/2008

Situació del cas: Obert

Descripció del cas:

La Sra. N.N. ens explica que fa dos anys que té problemes amb la seva veïna espanyola. Aquesta veïna els ha estat fent un assetjament continu: els acusa de fer soroll, els insulta "animales", "hijos de puta", "desgraciados", i contínuament truca a la policia al·legant que l'estan molestant. Diu que va arriba a amenaçar de mort als seus fills i que aquests tenen por i no poden dormir. Van parlar amb altres veïns que li van explicar que els anteriors inquilins van haver de marxar pel mateix. Té un informe mèdic sobre l'estat d'ansietat dels nens. La Guàrdia Urbana de Barcelona va fer-li un informe on certificava que havien acudit en nombroses ocasions a requeriment de la veïna i que mai havien trobat cap situació irregular i que per tant, consta literalment en el mateix informe que: *"no se envíe ninguna patrulla por supuestas molestias causadas des de su domicilio ya que hemos podido comporvar las molestias que esta cuestion esta causando a la familia y especialmente a uno de sus hijos pequeños"*. Durant un temps les coses es van tranquil·litzar però un nou incident va empitjora la situació, En una nova trucada de la veïna es van presentar al domicili de la família de la Sra. N.N.

uns agents de la Guàrdia Urbana que, es van enfrontar al marit d'aquesta i quan ell va voler anar a buscar l'informe mencionat no el van deixar. Es va originar un enfrontament que va acabar amb la detenció del marit per desobediència. Es va celebrar el judici d'aquests fets i el denunciat va quedar absolt ja que segons recull la sentència la seva declaració i proves resultaven més convincents que la versió dels agents. Arrel d'aquests incident la família se sent encara més indefensa ja que els que pensaven que fins ara els protegien ja no els hi generen confiança.

La Sra. N.N. també va acudir al l'Ajuntament de Barcelona per sol·licitar ajuda qui l'havia derivat als serveis de mediació, aquesta via no va prosperar perquè l'altre part no va voler participar

El dia 22 de juliol la veïna va trucar la policia i es van presentar els MMEE a casa seva. Ells per por no els van obrir pela porta.

Seguiment:

Acudeixen a l'OID el dia 23 de juliol espantats perquè no saben que els hi pot passar per no haver volgut obrir la porta als MMEE. Ens posem immediatament en contacte amb l'ORC de la Comissaria de MMEE del Districte de Sant Martí per explicar els fets i ens confirmen que no han de patir per l'incident del dia anterior.

Decidim agafar el cas i sol·licitem una reunió amb el responsable de la ORC per poder posar-lo al dia de la situació.

Ens posem en contacte amb el Secretari de Prevenció del Districte per informar-lo del cas. I ens posem en contacte amb la Treballadora Social que assisteix a la família per coordinar-nos i aconsellem a la Sra. N.N. i al seu marit que parlin amb la resta de veïns i busquin el seu recolzament.

Resolució:

Ens reunim amb MMEE i els posem al dia del cas i per sol·licitar la seva intervenció en una possible mediació, després d'estudiar-lo i de valorar-ho conjuntament amb els Districte i amb la Guàrdia Urbana ens responen que no poden fer res que pensen que el millor es denunciar a la veïna.

Amb la treballadora social ens coordinem per fer una feina de contenció amb els pares ja que, tot i que es evident que el tema és greu, l'ansietat amb la que els pares ho viuen es transmet als fills petits que ho viuen molt malament i estant resultat afectats.

La Sra. N.N. no vol emprendre la via judicial. Insistim doncs en que parli amb altres veïns per tenir recolzament i així ho fa. Ens posem en contacte amb el propietari del pis qui ens confirma que recolzen a la família de la Sra. N.N.

Durant unes setmanes la nostra tasca consisteix en trucar-la sovint perquè sàpiga que la podem ajudar si hi ha algun nou incident i que hem posat al dia la informació sobre el cas tant a MMEE, com a la Guàrdia Urbana, com als responsables del Districte.

Fem un escrit a la veïna sol·licitant poder veure'ns per aclarir el tema. No ens contesta però sabem que l'ha rebut per que així li explica algun veí a la Sra. N.N.

Els incidents sembla que remeten però estem a l'espera de valorar l'evolució.

Gavà (Garraf) 2008. REP UNA PALLISA PER PART D'UN ANTIC CONEGUT.

Expedient: 36/08

Nacionalitat víctima: Marroquina

entrada:19/03/2008

Situació del cas: Obert

Descripció dels fets:

El Sr.M.B. es trobava el dia 15 de març sobre les 14h per una zona de la perifèria de Gavà i un cotxe se li va acostar molt ràpidament. Va baixar un home del cotxe i li va donar un fort cop a la cara. Després va començar a ofegar-lo amb les mans i va continuar colpejant-lo mentre l'amenaçava en matar-lo i l'insultava "hijo de puta" "moro de mierda".El Sr. M.B. coneixia a aquest homes, era el seu antic cap de la feina, que l'havia fet fora i l'havia estafat. Segons la víctima la pallissa va durar deu minuts, fins que un altre home, que anava també al cotxe, els va separar i li va dir a l'agressor que no era a ell a qui buscaven, sembla que l'havien confós amb algú altre amb qui tenien algun tema pendent. El Sr. M.B. té testimonis que van veure els fets però la major part són treballadors en situació irregular que no volen testificar per por a represàlies. El Sr. M.B. va denunciar els fets i ja va aportar els partes mèdics de les lesions.

Seguiment:

Decidim agafar el cas i assumim la representació del Sr. M.B. en el procés judicial.

Resolució:

El procediments judicial segueix obert en la seva fase d'instrucció ja que el Sr. M.B. encara no està recuperat de les lesions sofertes.

El Prat de Llobregat (Baix Llobregat). 2008. PATEIG DURANT MESOS AMENACES I INSULTS RACISTES PER PART DELS COMPANYS DE FEINA, AMPARATS PER LA INDIFERENCIA DE L'EMPRESA

Expedient: 98/08
entrada:25/10/2008

Nacionalitat víctima: Camerunès
Situació del cas: Obert

Descripció del cas:

La empresa on treballava el Sr. L.M. es va fusionar al juny de 2007 amb una altre empresa, fusionant-se també les plantilles de personal. Des d'aquests moment alguns dels treballadors nous companys per a ell, comencen a molestar-lo amb insults racistes i comentaris despectius. El problema va creixent i tot i que ell ho explica als seus superior aquests li resten importància. Arriba a un punt greu en el que comença a rebre amenaces físiques i comença a patir per la seva seguretat. El Sr. L.M. està molt afectat pels mesos de assetjament i espantat per les amenaces té ansietat i li donen la baixa. El Sr. L.M. no vol seguir treballant a la empresa però considera que no es just marxar voluntàriament ja que ell ha de marxar perquè l'empresa no ha solucionat el seu problema amb els companys de feina. Els hi posa una demanada reclamant un acomiadament improcedent.

Seguiment del cas:

El Sr. L.M. be a l'OID molt afectat pels fets, està encara de baixa però haurà de tornar a treballar en uns dies. Té por i vol denunciar també als companys de feina per les amenaces i insults racistes.

Decidim agafar el cas. La part de la demanda laboral li recomanem que la mantingui amb l'advocada que ja li ha portat fins ara.

El Sr. L.M. torna a treballar i segueixen les amenaces. Ens posem en contacte amb l'empresa la qual segueix traient importància als fets i sense cap interès de resoldre res, per tant decidim posar la denúncia als companys de feina.

Resolució del cas:

Finalment el Sr. L.M. guanya la demanada laboral i li reconeixen l'acomiadament improcedent i rep una indemnització.

La denúncia penal segueix el seu curs i està pendent d'assenyalament de data de judici.

Estadístiques del bloc: Agressions i discriminacions entre particulars

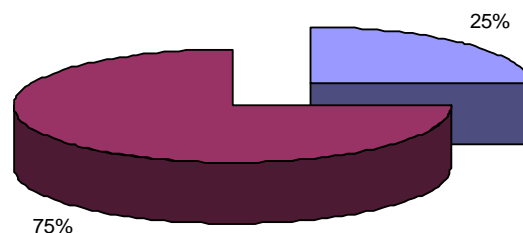
Volum de casos

Noves denúncies rebudes el 2008	28
--	-----------

Total casos treballats durant el 2008*	56
Expedients oberts durant el 2007	17
Expedients oberts durant el 2006	7
Expedients oberts durant el 2005	1
Expedients oberts durant el 2004	1
Expedients oberts durant el 2003	0
Expedients oberts durant el 2002	1
Expedients oberts durant el 2001	1

* Casos nous del 2008 més casos d'altres anys

Percentatge de casos respecte el total

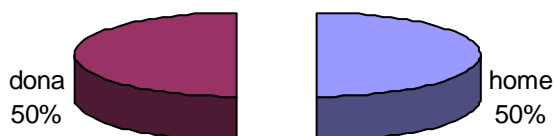
Característiques dels incidents dels 28 casos nous del 2008

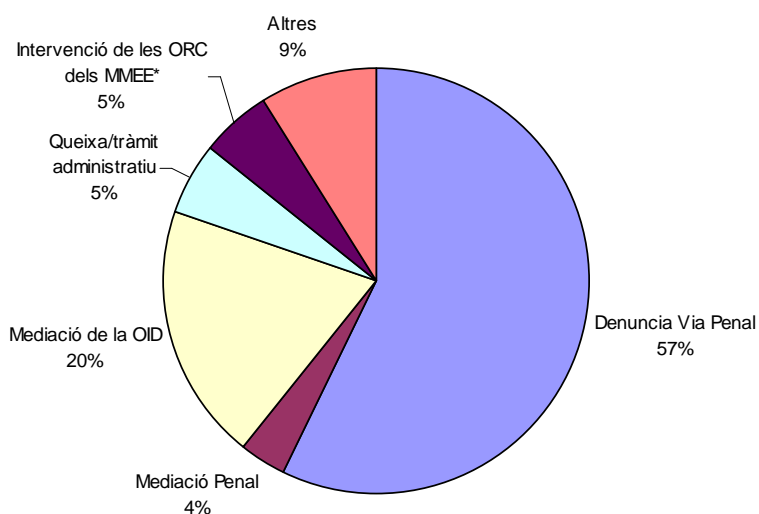
Tipus de discriminacions recollides

Conflictes entre veïns	53,6%
Conflictes entre companys de feina	7,1%
Conflictes al carrer	21,4%
Conflictes en locals o serveis	14,3%
Altres	3,6%

Dels 28 casos nous del 2008 d'aquest bloc en un 36% s'han produït agressions físiques, en la resta la discriminació ha estat en forma d'insults, amenaces o vexacions.

Gènere de les persones denunciants de tots els casos del bloc

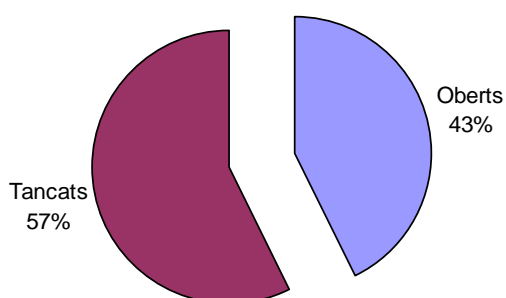

Detalls sobre la gestió dels 56 casos del bloc treballats durant el 2008.**Element principal de la resolució del cas**

* Oficines de Relació amb la Comunitat dels Mossos d'Esquadra

Estat dels Procediments penals dels casos del bloc

Total de casos amb procés penal	31
Sentència absolutòria per l'usuari de l'OID	3%
Sentència absolutòria per l'altre part	10%
Sentència condemnatòria per l'usuari de l'OID	3%
Sentència condemnatòria per l'altre part	26%
Condemna de l'usuari de l'OID pendent de recurs d'apel·lació	3%
Condemna de l'altre part pendent del recurs d'apel·lació	0%
Absolució de l'altre part pendent de recurs d'apel·lació	3%
Pendent de sentència	0%
Pendent d'assenyalament de judici/instrucció	39%
Mediació Penal en tràmit	0%
Acord de Mediació Penal	0%
Arxivat	13%

Estat dels casos**Valoració de la resolució dels casos tancats durant el 2008**